

Vårgårda kommun
Kommunen@vargarda.se
Rektor
thomas.stenseke-larsson@vargarda.se

2022-11-23
1 (7)
Dnr-2020:5416

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av skolans arbete för
kvalitet i undervisningen i moderna språk
– undervisning för kommunikativ förmåga
vid Gullhögskolan
i Vårgårda kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av skolans arbete för kvalitet i undervisningen i moderna språk – undervisning för kommunikativ förmåga vid Gullhögskolan. Granskningen genomfördes under vårterminen 2022.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 1 april 2022, dnr 2020:5416.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Gullhögskolan senast den 3 oktober 2022 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Vårgårda kommun begärde uppskov för redovisningen till den sista oktober och har inkommit med en sådan redovisning den 31 oktober 2022.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Undervisningen ger elever möjlighet att utveckla kommunikativ förmåga

- Rektorn behöver se till att lärarna får förutsättningar för att se till att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Bedömning: Rektorn har vidtagit åtgärder för att höja kvaliteten inom granskningsområdet, även om effekterna av dessa åtgärder ännu inte är tydliga i verksamheten.

- Rektorn och lärarna behöver se till att undervisningen i högre grad utgår från elevernas intressen och förutsättningar.

Bedömning: Rektorn har vidtagit åtgärder för att höja kvaliteten inom granskningsområdet, även om effekterna av dessa åtgärder ännu inte är tydliga i verksamheten.

Skolan skapar förutsättningar för en undervisning av hög kvalitet

- Rektorn behöver utveckla skolans arbetssätt för att ge alla elever förutsättningar att fullfölja sina studier i moderna språk.

Bedömning: Ytterligare kvalitetshöjande åtgärder behövs.

Skolinspektionens samlade bedömning är att ytterligare åtgärder behövs för att höja kvaliteten. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar därmed granskningen, men kommer att fortsätta följa Gullhögskolan och Vårgårda kommun i sin samlade risk- och väsentlighets-analys.

Bakgrund

Undervisningen ger elever möjlighet att utveckla kommunikativ förmåga

Bedömningen var att utvecklingssatsningar behövde inledas inom följande:

- Rektorn behöver se till att lärarna får förutsättningar för att se till att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Av redovisningen framgår att språklärarna på Gullhögskolan tillsammans med språklärarna på Sundlergymnasiet i samma kommun nu ingår i ett gemensamt utvecklingsarbete som utgår från Skolverkets satsning "Språksprånget". Det är ett utbyte mellan skolorna som syftar till att kollegialt ta del av forskning, därefter planera och reflektera kring undervisningsmoment. Språklärarna från de båda skolorna har gemensamma arbetspass där de träffas varannan onsdag. Genom språklärarnas deltagande i språksprånget förväntar sig skolan en positiv effekt inom alla tre utvecklingsområdena från Skolinspektionen.

Flera lärare har även deltagit i fortbildning i form av språklärardagar för respektive språk. Under en studiedag har en lektor från Linköpings universitet genomfört en föreläsning kring didaktik, undervisning och lärande och även handlett språklärargruppen inom didaktiska utmaningar och kritiska aspekter.

- Rektorn och lärarna behöver se till att undervisningen i högre grad utgår från elevernas intressen och förutsättningar.

Vidare framgår av redovisningen att eleverna numera medverkar i planering av innehåll samt ges möjlighet att muntligt och skriftligt genomföra uppgifter kopplade till individuella intressen. Eleverna blir på så sätt delaktiga inom både val av ämnesområden och arbetssätt. Lärarna tar hänsyn till att eleverna ska kunna visa sina kunskaper genom att välja olika former av redovisningsmöjligheter. Skolan har även initierat samtal om hur eleverna kan dra nytta av sina språkkunskaper senare i livet. I årskurs 9 ska eleverna få välja egna fritidsintressen att utveckla sina språkkunskaper genom och även lyssna och ta del av konversationer och texter kring andra elevers intressen.

Skolan skapar förutsättningar för en undervisning av hög kvalitet

Bedömningen var att utvecklingssatsning behövde inledas inom följande:

- Rektorn behöver utveckla skolans arbetssätt för att ge alla elever förutsättningar att fullfölja sina studier i moderna språk.

Av redovisningen framgår även att skolan kommer att arbeta för att utveckla undervisningen i moderna språk och på det sättet kunna möta elevernas förutsättningar och kunskapsnivå på ett bättre sätt i undervisningen. Skolan erbjuder stöd till eleverna i

moderna språk genom så kallad fokustid. Dit kan elever gå för att få arbeta ostört och få stöd av lärare i flera ämnen, även i moderna språk. Förutom beskrivningarna om att utveckla undervisningen och fokustid för elever som finns ovan, redovisar huvudmannen inte hur de ska säkerställa att elever i behov av stöd ska få det. Utifrån Skolinspektionens utvecklingsområde är beskrivningarna av åtgärder inte tillräckliga. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen och skolan framöver ser moderna språk som likvärdigt med övriga ämnen när det gäller att ge eleverna extra anpassningar och särskilt stöd.

På Skolinspektionens vägnar

2022-11-23

X Mirzet Tursunovic

Beslutsfattare

Signerat av: Mirzet Tursunovic

I handläggningen av ärendet har även utredarna Lena Knutsson och Arne Hellmark medverkat.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/granskningar-pa-gang/skolans-arbete-for-kvalitet-i-undervisningen-i-moderna-sprak--undervisning-for-kommunikativ-formaga/>

Bilaga 2: Författningsstöd

Enligt **skollagen**¹ ska elever i grundskolan erbjudas undervisning i moderna språk. I **skolförordningen**² anges under vilka förutsättningar som undervisning ska erbjudas och anordnas i språken franska, spanska och tyska. Under vissa förutsättningar får fjärrundervisning anordnas i ämnet moderna språk i grundskolan (10 kap 4 och 8 §§ och 21 kap 2-5 §§ skollagen, 5 a kap. 2-4 §§ och 9 kap. 5-7 skolförordningen).

Frågeställning 1

Enligt **skollagen** ska det i utbildningen i grundskolan tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. I skollagen föreskrivs att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Vidare anges i skollagen att elever i grundskolan ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Av skollagens framgång också att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Av **skolförordningen** framgår att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Av **läroplanen** framgår att skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning. Vidare anges i läroplanen att läraren ska ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande samt stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan. Därtill framgår av läroplanen att läraren tillsammans med eleverna ska planera och utvärdera undervisningen. Av läroplanen framgår också att rektorn har ansvaret för skolans resultat och, inom givna ramar, har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla

¹ Skollag (SFS 2010:800)

² Skolförordning (SFS 2011:185)

kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet (1 kap. 4-5 §§, 3 kap 2 § och 5 kap 3 § skollagen, 5 kap. 2 § skolförordningen; Lgr22; 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar).

Av **kursplanen**³ för ämnet moderna språk framgår att undervisningen i moderna språk syftar till att bland annat ge eleverna möjlighet att utveckla en allsidig kommunikativ förmåga. Denna förmåga innebär att förstå talat och skrivet språk, att kunna formulera sig och samspela med andra i tal och skrift och att kunna anpassa sitt språk till olika situationer, syften och mottagare. I den kommunikativa förmågan ingår även språklig säkerhet och att kunna använda olika strategier för att stödja kommunikationen och lösa problem när språkkunskaperna inte räcker till⁴ (Lgr22; Kursplaner, 5.6 Moderna språk).

Frågeställning 2

I **skollagen** föreskrivs att det pedagogiska arbetet vid skolenheten ska ledas och samordnas av en rektor. Rektor ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas och ansvarar för att kvalitetsarbete vid skolenheten genomförs. I **läroplanen** anges att rektor ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna. Vidare har rektor, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans de behöver och att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen (2 kap. 9 § och 4 kap. 4 § skollagen; Lgr 22, 2.8 Rektors ansvar).

En elev i grundskolan ska enligt **skollagen** ges extra anpassningar om det befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Särskilt

³ Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Kursplaner, 5.6 Moderna språk.

⁴ Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

stöd i grundskolan ska ges elever på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Av **läroplanen** framgår att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Vidare framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver (3 kap 5 och 7-10 §§ skollagen; Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektorns ansvar).